

İş üçün müvəqqəti yaşayış icazəsi

Yaşayış icazəsi almaq üçün şərtlərə cavab versəniz, lazımi sənədləri Miqrasiya Departamentinə təqdim etmisinizsə, Litvalı işəgötürəniniz sizə əmək müqaviləsi ilə işə götürməyə razılışarsa və iş şəraiti, iş öhdəlikləri və təklif olunan əmək haqqı sizə qane edirsə, siz Litvada yaşayış icazəsi ala bilərsiniz.

İşin başlaması

Litvada işə başlamazdan əvvəl iki nüsxədə yazılı əmək müqaviləsi bağlamalısınız - bir nüsxə sizin üçün, ikincisi işəgötürən üçün. Əmək müqaviləsi Litva dilində və anladığınız dildə tərtib edilməlidir. İşəgötürən əmək müqaviləsi ilə bağlı bütün suallarınızı cavablaşdırmalıdır.

İşəgötürən sizə iş şəraiti, iş yerində əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyinə dair qaydalar, qaydalar və teləblər barədə məlumat verməyə borcludur.

Əmək müqaviləinizdə yerinə yetirəcəyiniz funksiyalar, iş yerinizin ünvanı və maaşınızın məbləği göstəriləlməlidir. Əmək müqaviləsində əmək haqqının ödənilməsi şərtləri müəyyən edilə bilər.

Əmək müqaviləsində göstərilən bütün məlumatları diqqətlə oxuyun. Sənədin sizin üçün aydın olması çox vacibdir. İşəgötürəninizin sizinlə hansı dildə danışacağınızı öyrənməkdən utanmayın.

Əgər sənədlərin məzmunundan əmin deyilsinizsə və ya suallarınıza cavab verilməyibsa və ya aydın cavablandırılmayıbsa, heç bir sənədi imzalamayın. Vərəqin yuxarısında nə yazılığını bilmədən ağ vərəqə və ya vərəqin kənarına imza atmayın, tarix göstərilməyən bəyanatlara imza atmayın.

İşəgötürəninizlə bütün müqaviləleri yazılı şəkildə qoynu, çünki mübahisə zamanı şifahi razılışmaları sübut etmək demək olar ki, mümkün deyil.

Unutmayın ki, əmək müqaviləsi işə başladığınız andan qüvvəyə minir.

İşəgötürəniniz işə başlamazdan ən gec bir iş günü əvvəl Dövlət Sosial Siğorta Fondu (SODRA) İdarə Heyətinə işə qəbulunuz barədə xəbərdar etməyə borcludur. Bu bildiriş sizin qanuni şəkildə işləyəcəyinizi və xəstəlik və ya iş yerində bədbəxt hadisə zamanı sizə vergi və müavinətlərin ödənilməsini təmin edir.

Əmək haqqı

Əmək müqaviləsində aylıq əmək haqqı (aylıq maaş) və ya saatlıq əmək haqqı (saatlik tarif) göstəriləlməlidir, bu minimum aylıq əmək haqqından və ya Litva Respublikası Hökuməti tərəfindən təsdiq edilmiş minimum saatlıq tarifdən aşağı ola bilməz.

Minimum aylıq əmək haqqı daim dəyişir və onu Sodra saytında <https://www.sodra.lt/lt/situacijos/statistika/pagrindiniai-socialiniai-rodikliai> dəqiqləşdirə bilərsiniz.

Minimum əmək haqqı yalnız ixtisassız işçilərə şamil edilir. İxtisassız əmək xüsusi ixtisas və ya peşəkar bacarıq tələb etməyən işdir. İxtisaslı işlə məşğul olsanız, əmək haqqınız minimumdan yüksək olmalıdır.

İşəgötürəninizlə əmək müqaviləni müxtəlif əmək haqqı sistemləri çərçivəsində bonuslar, müavinətlər və ya digər əlavə kompensasiyalar haqqında müqaviləleri də əhatə edə bilər. Sizin maaşınız eyni işəgötürən üçün eyni işi görən işçinin maaşından aşağı ola bilməz.

Əgər iş qrafikinizi daxil olmayan istirahət gündündə işləyirsinizsə, sizə əmək haqqınızın ən azı iki qatı ödənilməlidir. Eyni şey bayram günlərində işə də aiddir.

İşəgötürən ayda ən azı bir dəfə hesablanmış, ödənilmiş və tutulan məbleğlər, habelə iş vaxtınızın, o cümlədən iş vaxtından artıq işlərin müddəti haqqında sizə yazılı və ya elektron formada məlumat verməyə borcludur.

Əmək haqqı ayda ən azı iki dəfə, işçinin istəyi ilə isə ayda bir dəfə ödənilməlidir.

Əmək haqqı və digər müavinətlər, həmçinin gündəlik müavinətlər və ezamiyyə xərclərinin ödənilməsi sizin göstərdiyiniz ödəniş hesabına bank köçürməsi yolu ilə ödənilməlidir.

İş saatları

İşəgötürən sizi tam iş günü, yəni həftədə 40 saat üçün işə götürməlidir. İş gününün uzunluğu əmək müqavilənizdə göstərilməlidir. İş qrafiki də dəqiq müəyyənləşdirilməlidir, saatların necə bölüşdürülcəyi göstərilməlidir.

Gündəlik iş vaxtı (əlavə iş vaxtı daxil olmaqla) 12 saatdan çox ola bilməz.

7 günlük müddət ərzində ardıcıl 6 gündən çox işləyə bilməzsınız.

İş günləri (növbələri) arasında gündəlik fasiləsiz istirahət ən azı 11 saat, ardıcıl 7 gün ərzində isə ən azı 35 saat fasiləsiz istirahət etməlisiniz.

Həftədə 12 saatdan çox işləyə bilməzsınız. İstisna hallar istisna olmaqla, işəgötürəniniz yalnız sizin razılığınızla sizə əlavə iş vaxtı işləməyi əmr edə bilər.

Əgər siz iş vaxtından artıq işləyirsinizsə, əmək haqqınız əmək müqavilənizdə nəzərdə tutulandan 1,5 dəfə çox olmalıdır.

Gecə işləmək üçün, yəni axşam saat 22:00-dan səhər saat 6:00-a qədər sizə həmçinin 1,5 dəfə çox maaş verilməlidir.

Tətil

Eyni işəgötürəndə 6 ay fasiləsiz işlədikdən sonra işəgötürən tərefindən ödənilən illik məzuniyyət hüququna malik olursunuz.

Gələcəkdə illik məzuniyyət iş ilində ən azı bir dəfə verilməlidir.

İllik məzuniyyət, başqa cür razılışlığınız halda, başlamazdan 3 iş gündündən gec olmayıaraq ödənilməlidir.

Birdən çox işəgötürən üçün işləmək

Siz eyni vaxtda maksimum 4 işəgötürən üçün işləyə bilərsiniz, onların hamısı bir əmək müqaviləsində göstərilməlidir və bu müqavilə üzrə ümumi iş saatı həftədə 40 saatdan çox ola bilməz. Belə əmək müqaviləsində Miqrasiya İdarəesində sizin vasitəçi kimi çıxış edən ilk işəgötürən göstərilməlidir.

İşəgötürənin dəyişdirilməsi

Əgər iş yerinizi və ya vəzifənizi dəyişdirmək istəyirsinizsə, ilk növbədə Miqrasiya İdarəesindən icaze almalısınız. Yaşayış icazəninizin verildiyi tarixdən 6 ay sonra işəgötürəninizi dəyişmək hüququnuz olacaq. Mövcud işəgötürəninizdə hələ də işlədiyiniz müddətdə işəgötürənləri dəyişdirmək üçün icazə almaq üçün müraciət etməlisiniz.

Mümkündür ki, əvvəlki işəgötürəniniz işəgötürən dəyişdirmək üçün müraciətiniz gözlənilən müddətdə əmək müqavilənizi ləğv edə bilər. Narahat olmayın - Miqrasiya Departamenti ərizənizə baxarkən ərizənizə baxılmağa davam edəcək və mövcud yaşayış icazəniz ləğv edilməyəcək. Əgər Miqrasiya Departamenti sizə işəgötürən dəyişdirməyə icazə verərsə, yeni işəgötürənlə işə başlasanız belə, mövcud yaşayış icazəniz qüvvədə qalacaq.

İşəgötürənin və ya vəzifənin dəyişdirilməsi ilə bağlı müraciətə 1 ay müddətində baxılır.

İşəgötürənin və ya vəzifənin dəyişdirilməsi barədə qərar 1 ay müddətində qüvvədədir.

Siz yalnız Miqrasiya İdarəesinin icazəsi ilə yeni işəgötürəndə işləyə və ya vəzifənizi dəyişə bilərsiniz.

Dövlət rüsumları

Miqrasiya Departamentinə ərizənin verilməsi, ona baxılması və qərar qəbul edilməsi üçün dövlət rüsumu alınır.

Müraciətin qəbulu, baxılması və 3 ay müddətində ümumi qaydada müvəqqəti yaşayış icazəsinin verilməsi və ya verilməməsinə görə 160 avro rüsum alınır.

Eyni ərizənin qəbulu, baxılması və 45 gün ərzində təcili olaraq müvəqqəti yaşayış icazəsinin verilməsi və ya verilməməsi üçün 320 avro rüsum alınır.

Əgər Litvada müvəqqəti yaşayış icazənin etibarlılıq müddətindən artıq işləmək niyyətindəsinzsə, onu dəyişdirməlisiniz (uzatmalısınız). Bunun üçün siz Litvanın miqrasiya məlumat sistemi MIGRIS www.migracija.lt istifadə edərək ərize təqdim etmelisiniz.

Əvəzedici yaşayış icazəsi üçün onun bitməsinə 6 aydan çox vaxt qalmayıbsa, müraciət edə bilərsiniz.

Əvəz olunmaq üçün müraciətinizə 2 ay ərzində ümumi qaydada baxıla bilər və ona 160 avro dövlət rüsumu ödənilir.

Belə bir müraciətə 1 ay ərzində təcili baxılması üçün 320 avro rüsum alınır.

İşəgötürənin dəyişdirilməsi ilə bağlı müraciətə baxılması və qərarın qəbul edilməsi üçün 100 avro rüsum alınır.

Digər vacib məlumatlar

Əgər Miqrasiya Departamenti müəyyən etsə ki işəgötürəniniz:

- Miqrasiya İdarəsinə yalan məlumatlar, qanunsuz yolla əldə edilmiş və ya saxta sənədlər təqdim edib; və ya
- işəgötürən - müvəqqəti məşğulluq şirkəti - Dövlət Əmək Məfəttişliyi tərəfindən tərtib edilən və onun internet saytında dərc edilən müvəqqəti məşğulluq müəssisəlerinin siyahısından çıxarılb; və ya
- qeyri-qanuni əməyə, elan edilməmiş işə yol verdiyinə və ya Əmək Məcəlləsinin müddəalarına uyğun olaraq əcnəbilərin işə götürülməsi qaydalarının pozulmasına görə cəzalandırılıb və cərimənin ödəniləyi və ya öhdəliyin yerinə yetirildiyi tarixdən bir ildən az müddət keçib;

... Sizə bildiriş göndəriləcək ki, 3 ay ərzində işəgötürəninizi dəyişməsəniz, yaşayış icazəniz ləğv ediləcək.

Belə bir bildiriş alsanız, aşağıdakılardan birini seçməlisiniz:

- işəgötürənlə əmək müqaviləsinə xitam vermek və 3 ay ərzində Litvanı tərk etmək və ya
- 3 ay ərzində Litvada Miqrasiya Departamentində sizin vasitəçi kimi fəaliyyət göstərməyə razı olan başqa bir işəgötürəni tapmaq və işəgötürən dəyişdirmək üçün icazə üçün müraciət etmək.

Əgər xaricə işgüzar səfərdəsinizsə, başqa bir Aİ və ya Şengen ölkəsində qalmağınız 180 günlük müddət ərzində 90 gündən çox ola bilmez.

İş fəaliyyətinin xitam verilməsi və Litvanın tərk edilməsi

Əgər işəgötürəninizlə əmək münasibətləriniz başa çatıbsa və siz işəgötürən və ya vəzifəni dəyişmək üçün icazə almaq üçün müraciət etməmisinizsə, Litva Respublikasını tərk etməlisiniz.

Əgər Miqrasiya Departamenti müvəqqəti yaşayış icazənin ləğvi barədə sizə məlumat verərsə, siz bu qərarı alığınız tarixdən 14 gün ərzində Litvanı tərk etməlisiniz.

Göstərilən müddətdə ölkəni tərk etməsəniz, Litvadan qayıtmagınız və ya deportasiyanız barədə qərar veriləcək.

Ləğv edilmiş yaşayış icazəsini Miqrasiya Departamentine qaytarmalıdır.

Istismar

Əgər iş və ya xidmətlər üçün istismar olunduguunu və məcbur edildiyini düşünürsünzsə, dərhal aşağıdakı orqanlarla əlaqə saxlayın:

- son dərəcə pis/quş və ya digər qeyri-insani şəraitdə işləmək;
- işəgötürən sizi elave ödənişsiz iş vaxtından artıq işləməyə məcbur etdiğdə və ya size fasilələr verməkdən imtina etdiğdə əmək müqavilənidə nəzərdə tutulmuş müddətdən artıq işləmək;
- iş və istirahət rejimine riayət etməmək;

- əmək müqaviləsində nəzərdə tutulandan az əmək haqqı ilə işləmək və ya digər məcburi ödənişləri almamaq (əgər onlar əmək müqaviləsində nəzərdə tutulbsa);
- məzmununu izah etmədən sənədləri imzalamaq, onlara baxmaq, fotosəkil çəkmək, köçürmək və s.
- ödənişsiz məzuniyyət haqqında ərizə imzalamaq. Unutmayın ki, işəgötürən sizi belə bir bəyanat imzalamağa məcbur edə bilməz.

Əgər işəgötürən sizin hərəkət azadlığını məhdudlaşdırırsa, sənədlərinizi əlindən alırsa, sizi fiziki və ya psixoloji zorakılıqla hədələyirse və ya işinizi tərk etməyinizi mane olursa, siz məcburi əmək və ya insan alverinin qurbanı sayıla bilərsiniz.

Əgər işinizi araşdırın prokuror sizi zərərçəkmiş kimi tanıyarsa, insan alveri və ya qeyri-qanuni iş qurbanı kimi müvəqqəti yaşamaq üçün icazə almaq üçün Miqrasiya Departamentinə müraciət edə bilərsiniz. Müvəqqəti yaşayış icazəsi 6 ay müddətinə verilir.

Hərəkət edilməli

Ümumi yardım xətti - 112 (24 saat)

Miqrasiya məsələləri üçün:

Miqrasiya Departamenti
+370 707 67 000
info@migracija.gov.lt

İş qaydalarının pozulması və ya işçi kimi hüquqlarınızın pozulması barədə məlumat vermək üçün:

Əmək müqaviləsi məsələləri üzrə məsləhətləşmələr:
Dövlət Əmək Müfettişliyi
+370 5 213 9772 (1 düyməsini basın)
info@vdi.lt

Qeyri-adekvat əmək şəraiti, iş və ya istirahət vaxtından sui-istifadə, əmək müqavilələrinin bağlanmaması kimi iş yerində mümkün pozuntular barədə anonim məlumat vermək:

Dövlət Əmək Müfettişliyi
+370 5 213 9772 (2 düyməsini basın)
info@vdi.lt

Əgər insan alverinin qurbanı olmağınızdan və ya olma riskiniz olduğundan şübhələnirsizse:

İnsan alveri qurbanlarına yardım
+370.616.91.119
info@stop-trafficking.lt

İnsan Alveri və İstismarına Qarşı Mübarizə Mərkəzi
+370.679.61617
info@anti-trafficking.lt